

3.9.2019

Itsehallinnollisten maakuntien perustamista, hallintoa, rahoitusta ja tehtäviä koskevan valtiovarainministeriön sisäisen valmisteluryhmän asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut itsehallinnollisten maakuntien perustamista, hallintoa, rahoitusta ja tehtäviä koskevan sisäisen valmisteluryhmän seuraavasti:

Toimikausi

Valmisteluryhmän toimikausi on 3.9.2019–31.5.2023 siten, että toimikausi noudattaa sosiaali- ja terveyspalveluiden rakenneuudistuksen (jäljempänä *sote-uudistus*) aikataulua.

Lähtökohta

Pääministeri Rinteen hallitus on käynnistänyt sote-uudistuksen valmistelun. Uudistuksen tavoitteena on säädöspohjaisesti tehdä merkittäviä muutoksia nykyisten sote-palvelujen järjestämiseen, tuottamiseen ja rahoitukseen.

Sote-uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Itsehallinnollisia maakuntia on 18. Maakuntien toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta säädetään erillisellä lailla. Alueiden päätöksenteosta vastaavat suorilla vaaleilla valitut valtuutetut. Asukkaiden osallisuutta ja käyttäjädemokratiaa vahvistetaan. Valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Uudistus tehdään hallitusti ja vaiheistaen.

Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen. Sote-rahoitusjärjestelmä uudistetaan tarvevakioituihin kriteereihin perustuvaksi. Maakunnat voivat periä lakiin perustuvia asiakasmaksuja. Maakuntien rahoitusjärjestelmän luominen johtaa myös tarpeeseen muuttaa kuntien valtionosuusjärjestelmää ja verotukseen liittyvää lainsäädäntöä. Sote-uudistuksessa nykyinen kuntasektorin sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen henkilöstö siirtyy maakuntien henkilöstöksi.

Erillisinä asioina uudistuksessa valmistellaan parlamentaarisessa komiteassa maakuntien verotusoikeus ja monikanavarahoituksen purkaminen vuoden 2020 loppuun mennessä. Valviran ja aluehallintovirastojen sosiaali- ja terveyspalveluiden valvonta-, lupa- ja ohjaustehtävät sekä muiden valtion aluehallinnon tehtävien uudelleenjärjestelyt selvitetään parlamentaarisen selvitystyön yhteydessä.

Hallitusohjelmakirjauksen mukaisesti itsehallinnolliset alueet mahdollistavat vaiheittaisen siirtymisen monialaisiin maakuntiin. Tämä valmistellaan parlamentaarisesti vuoden 2020 loppuun mennessä. Työssä selvitetään, mitä tehtäviä kunnilta, kuntayhtymiltä ja valtiolta siirretään maakunnille.

Tehtävä

Valmisteluorganisaation tehtävänä on:

1. Käsitellä, koordinoita ja ohjata itsehallinnollisten maakuntien perustamisesta johtuvat valtiovarainministeriön toimivaltaan kuuluvat säädösehdotukset ja muut asiat sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamisesta johtuvat asiat ministeriössä.
2. Muodostaa 1 kohdassa mainituissa asioissa valtiovarainministeriön kanta.
3. Varmistaa tarvittaessa uudistuksista johtuvien esitysten ja aiheiden käsittely ministeriössä valtiovarainministeriön päätöksentekojärjestelmän mukaisesti.
4. Tukea itsehallinnollisten maakuntien perustamiseen ja siihen liittyvistä uudistuksista johtuvaa valtiovarainministeriön virkakunnan tekemää asiantuntija- ja muuta valmistelutyötä.
5. Varmistaa valtiovarainministeriön resurssit ja työnjako itsehallinnollisten maakuntien perustamisen, hallinnon, rahoituksen ja tehtävien valmisteluun sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistamiseen.
6. Osallistua aktiivisesti ja varmistaa edellä mainittuihin tehtäviin liittyvä valtiovarainministeriön sisäinen viestintä.

Organisointi

Sosiaali- ja terveysministeriö on 27.8.2019 tekemällään päätöksellä asettanut sote-uudistuksen johtoryhmän ja seurantaryhmän sekä nimennyt johtoryhmälle 4 jaostoa (järjestämisjaosto, rahoitusjaosto, kunnat palvelujen tuottajina erilliselvitysjaosto 2019, kustannukset ja rahoitus).

Valtiovarainministeriön sisäisen valmisteluryhmän muodostavat valtiovarainministeriön hallintopolitiikan alivaltiosihteerin johdolla ministeriön osastopäälliköt. Ryhmän pysyvinä asiantuntijoina ovat sote-uudistuksen johtoryhmän valtiovarainministeriön edustajat ja ministeriön toimivaltaan kuuluvien jaostojen puheenjohtajat.

Puheenjohtaja

Päivi Nerg, alivaltiosihteerin, valtiovarainministeriö

Jäsenet

Jani Pitkäniemi, ylijohtaja, valtiovarainministeriö
 Sami Yläoutinen, budjettipäällikkö, valtiovarainministeriö
 Terhi Järvikare, ylijohtaja, valtiovarainministeriö
 Juha Sarkio, ylijohtaja, valtiovarainministeriö
 Mikko Spolander, ylijohtaja, valtiovarainministeriö
 Anna-Maija Karjalainen, ylijohtaja, valtiovarainministeriö
 Sakari Lehtiö, finanssineuvos, valtiovarainministeriö

Pysyvät asiantuntijat

Tanja Rantanen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö
 Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, valtiovarainministeriö
 Jouko Narikka, budjettineuvos, valtiovarainministeriö

Sari Ojanen, neuvottelujohtaja, valtiovarainministeriö
 Markku Nissinen, finanssineuvos, valtiovarainministeriö

Asiantuntijasihteeri

Noora Heinonen, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Tekninen sihteeri

Hanna-Maija Perttola, projektiassistentti, valtiovarainministeriö

Toimintamalli

Valmisteluryhmä kokoontuu erikseen vahvistettavan aikataulun mukaisesti.

Valmisteluryhmä käsittelee asiat esittelystä ja voi ottaa asioita käsiteltäväkseen myös oma-aloitteisesti.

Valtiovarainministeriön viestintäyksikön edustaja osallistuu valmisteluryhmän työhön.

Valmisteluryhmä voi kutsua asiantuntijoita kuultavaksi.

Kustannukset

Valmisteluryhmän työ tehdään virkatyönä.

Sirpa Paatero
 Kunta- ja omistajaohjausministeri

Ville-Veikko Ahonen
 Finanssineuvos

Liitteet

Liite 1. Sosiaali- ja terveysministeriön asettamispäätös 27.8.2019

Jakelu

Päätöksessä mainitut

Tiedoksi

Martti Hetemäki, valtiovarainministeriö
 Leena Mörttinen, valtiovarainministeriö
 Irja Peltonen, valtiovarainministeriö
 Liinu Lehto, valtiovarainministeriö
 Kirsi Varhila, sosiaali- ja terveysministeriö
 Oikeusministeriö
 Sisäministeriö
 Sosiaali- ja terveysministeriö

27.8.2019

Sosiaali- ja terveysministeriö on tänään tekemällään päätöksellä asettanut sote-uudistuksen johtoryhmän ja seurantaryhmän sekä nimennyt johtoryhmälle 4 jaostoa. Johtoryhmä toimii myös tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelman ohjausryhmänä.

ASETTAMINEN

Toimikausi

27.8.2019 – 31.05.2023

Tausta

Pääministeri Rinteen hallitus käynnistää sote-uudistuksen valmistelun. Valmistelussa otetaan huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustuslailliset reunaehdot. Uudistus tehdään hallitusti ja vaiheistaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan painopistettä siirretään perustason palveluihin ja ennaltaehkäisevään toimintaan. Palvelut ovat yhteen sovitettuja, hoitoketjut sujuvia ja ihmiset saavat tarpeenmukaiset ja vaikuttavat palvelut oikea-aikaisesti. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Maakuntien toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta säädetään erillisellä lailla. Alueiden päätöksenteosta vastaavat suorilla vaaleilla valitut valtuutetut. Asukkaiden osallisuutta ja käyttäjädemokratiaa vahvistetaan.

Mahdollisuus käyttää palveluita yli maakuntarajojen säilytetään. Maakunnat tekevät yhteistyötä keskenään. Erityistason palvelujen turvaamiseksi muodostetaan viisi yhteistoiminta-alueita. Alueet pohjautuvat voimassaoleviin erityisvastuualueisiin (erva).

Maakunnat tuottavat palvelut pääosin julkisina palveluina. Yksityinen ja kolmas sektori toimivat täydentävinä palveluiden tuottajina. Kuntien osalta asia ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Järjestöjen roolia hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä vahvistetaan ja järjestöjen mahdollisuus tuottaa palveluita turvataan.

Sosiaali- ja terveyspalvelujen vaikuttavuutta ja tuottavuutta parannetaan, palveluiden kustannusten nousua hillitään ja niiden läpinäkyvyyttä ja avoimuutta lisätään. Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen. Sote-rahoitusjärjestelmä uudistetaan tarvevakioituihin kriteereihin perustuvaksi. Maakunnat voivat periä lakiin perustuvia asiakasmaksuja.

Sote-uudistuksen johtoryhmä

Johtoryhmän tehtävänä on johtaa uudistuksen virkavalmistelua ja koordinoida valmistelutyötä. Hallituksen esityksen muotoon valmisteltavat säädösehdotukset pitävät sisällään:

1. Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevan lain siihen liittyvine mahdollisine muine lakeineen
2. Uudistusta koskevan rahoituslainsäädännön ja verotuslainsäädännön muutokset sekä ehdotukset kuntien valtionosuusjärjestelmän muuttamisesta
3. Lakiehdotukset maakuntien hallinnosta, taloudenhoidosta, maakuntajaosta, maakuntavaaleista, omaisuuden ja henkilöstön siirrosta sekä muut uudistuksen voimaantuloon liittyvät säännökset.

Lisäksi johtoryhmän STM:n ja VM:n edustajat toimivat myös "Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus" -ohjelman ohjausryhmänä. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman valmistelu tapahtuu erillisen toimintasuunnitelman puitteissa.

Johtoryhmän on valmistelun aikana kuultava kuntia, henkilöstöjärjestöjä ja muita sidosryhmiä.

Johtoryhmän on työssään huolehdittava ehdotuksen yhteensovittaminen muun aihepiiriin liittyvän lainvalmistelun – erityisesti pelastustoimen järjestämisestä annetun lain - kanssa sekä varmistettava uudistuksen nivoutuminen sosiaali- ja terveydenhuollon sisällölliseen kehittämiseen. Johtoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja raportoi sekä vastaa sote-uudistuksen johtoryhmää koskevien asioiden esittelystä sote-ministerityöryhmälle.

Johtoryhmän tulee tehdä ehdotus esitettyjen toimenpiteiden toimeenpanosta. Nimettävät jaostot raportoivat työstään johtoryhmälle. Johtoryhmä voi muuttaa jaostojen tehtäviä, kokoonpanoja ja toimikautta. Johtoryhmä voi myös perustaa tarpeen mukaan uusia valmistelujaostoja.

Sote-uudistuksen johtoryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja	Kirsi Varhila, ylijohtaja, STM
1. Varapuheenjohtaja:	Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, VM
2. Varapuheenjohtaja:	Tuija Kumpulainen, ylijohtaja, STM
Jäsenet:	Pasi Pohjola, johtaja, STM Taru Koivisto, johtaja, STM Kari Ilmonen, johtaja, STM Tanja Rantanen, finanssineuvos, VM Jouko Narikka, budjettineuvos, VM Tuula Majuri, lainsäädäntöneuvos, OM Kimmo Kohvakka, pelastusylijohtaja, SM
Asiantuntijat	Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, järjestämisjaoston pj. STM Markku Nissinen, finanssineuvos, rahoitusjaoston pj. VM

Sari Ojanen, neuvottelujohtaja, Valtion työmarkkinalaitos,
henkilöstöjaoston pj. VM

Asiantuntijasihteerit

Henriikka Tammes, asiantuntija, STM
Noora Heinonen, neuvotteleva virkamies, VM
Riikka Nurmi, viestintäpäällikkö, STM

Tekninen sihteeri

Märta Lehtonen, projektisihteeri, STM

Sote-uudistuksen seurantaryhmä

Seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja tukea sote-uudistuksen ja "Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus" -ohjelman valmistelua, toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista. Seurantaryhmä voi myös antaa näkemyksiään johtoryhmälle valmistelun ja toimeenpanon tueksi sekä uudistuksen tavoitteiden toteutumiseksi. Johtoryhmän puheenjohtajisto toimii myös seurantaryhmän puheenjohtajistona.

Puheenjohtaja:

Kirsi Varhila, ylijohtaja, STM

1. Varapuheenjohtaja:

Minna-Marja Jokinen, hallitusneuvos, VM

2. Varapuheenjohtaja:

Tuija Kumpulainen, ylijohtaja, STM

Jäsenet:

Pasi Pohjola, johtaja, STM
Eveliina Pöyhönen, johtaja, STM
Kari Ilmonen, johtaja, STM
Outi Antila, ylijohtaja, STM
Tanja Rantanen, finanssineuvos, VM
Jouko Narikka, budjettineuvos, VM
Veli-Pekka Ihamäki, pelastusjohtaja, L-U pelastuslaitos
Riikka Nurmi, viestintäpäällikkö, STM
Marjukka Aarnio, teollisuusneuvos, TEM
Markku Pekurinen, johtaja, THL
Hanna Tainio, varatoimitusjohtaja, Kuntaliitto
Marina Kinnunen, sairaanhoitopiirin johtaja, Vaasan SHP
Ilkka Luoma, sairaanhoitopiirin johtaja, Pohjois-Pohjanmaan SHP
Ilkka Pirskanen, toimitusjohtaja, Siunsote
Minna Korkiakoski-Västi, toimitusjohtaja, Soite
Jari Saarinen, apulaiskaupunginjohtaja, Kuopio
Jukka-Pekka Ujala, kaupunginjohtaja, Porvoo
Harri Jokiranta, hallituksen puheenjohtaja, Huoltaja-säätiö
Marina Erhola, toimitusjohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä
Paul Lillrank, professori, Aalto-yliopisto, Hema-instituutti
Sari Rissanen, dekaani, professori, Itä-Suomen yliopisto
Ismo Partanen, johtaja, Hali ry
Anne Knaapi, varapääsihteeri, SOSTE ry.
Gun Eklund, toimitusjohtaja, Folkhälsan

Sami Salminen, liiton puheenjohtaja, Suomen nuorisovaltuustojen liitto
Nuva ry.
Martti Rasa, pääsihteeri, Valtion nuorisoneuvosto
Tea Hoffrèn, pääsihteeri, VANE
Sari Kokko, puheenjohtaja, Vammaisfoorumi ry

Asiantuntijat: Kari Haavisto, sosiaalineuvos, STM
Heli Hätönen, neuvotteleva virkamies, STM
Noora Heinonen, neuvotteleva virkamies, VM

Tekninen sihteeri: Märta Lehtonen, projektisihteeri, STM

Johtoryhmä, seurantaryhmä ja jaostot voivat tarvittaessa kuulla asiantuntijoita työnsä tueksi ja järjestää työpajoja tai työkokouksia. Jaostojen tulee valmistella asioita yhteistyössä toisten jaostojen kanssa. Jaostot voivat tarvittaessa järjestyä myös pienempiin alajaostoihin omalla päätöksellä.

Sote-valmistelun johtoryhmän alaiset jaostot:

Järjestämisjaosto

Jaoston tehtävänä on valmistella hallituksen esityksen muotoon säädösehdotukset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, maakuntien hallinnosta ja taloudenhoidosta, maakuntajaosta, maakuntavaaleista, omaisuuden siirrosta sekä uudistukseen liittyvistä muista säännöksistä, lukuun ottamatta muiden jaostojen tehtäviin liittyviä asioita. Jaosto huolehtii myös pelastuslain valmistelun yhteensovittamisesta muun valmisteltavan lainsäädännön kanssa. Voimaannpanoa koskeva valmistelu tehdään yhteistyössä muiden jaostojen kanssa järjestämisjaoston johdolla.

Puheenjohtaja Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, STM

1. Varapuheenjohtaja Jaska Siikavirta, johtaja, STM

Jäsenet Pasi Pohjola, johtaja, STM
Taina Mäntyranta, lääkintäneuvos, STM
Piia Pekola, erityisasiantuntija, STM
Riitta-Maija Jouttimäki, johtaja, STM
Päivi Salo, budjettineuvos, VM
Elise Pekkala, hallitusneuvos, TEM
Marietta Keravuori-Rusanen, lainsäädäntöneuvos, OM
Arto Jääskeläinen, vaali johtaja, OM
Ilpo Helismaa, hallitusneuvos, SM
Erkki Papunen, erityisasiantuntija, VM

Asiantuntija Pirjo Kainulainen, hallitusneuvos, STM
Noora Heinonen, neuvotteleva virkamies, VM

Tekninen sihteeri: Märta Lehtonen, projektisihteeri, STM

Rahoitusjaosto

Maakuntien rahoitus perustuu pääosin valtion rahoitukseen ja tehtävän siirto merkitsee muutoksia kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen sekä tuloverotukseen. Rahoitusjaosto valmistelee ehdotuksen sote-järjestämisen rahoituksesta, uudistukseen liittyvistä kunnan peruspalvelujen valtionosuuksien muutoksista sekä verotukseen liittyvät muutokset.

Selvitys maakuntien verotusoikeudesta ja monikanavarahoituksen purkamisesta tehdään vuoden 2020 loppuun mennessä. Tämän työn tueksi asetetaan erillinen valmisteluryhmä, mutta se valmistelee asiaa yhteistyössä rahoitusjaoston kanssa.

Puheenjohtaja Markku Nissinen, finanssineuvos, VM

Varapuheenjohtaja: Raija Volk, johtaja, STM

Jäsenet Antti Väisänen, neuvotteleva virkamies, STM
Jussi Lind, erityisasiantuntija, STM
Annakaisa Iivari, johtaja, STM
Eeva Mäenpää, hallitusneuvos, VM
Ville Salonen, neuvotteleva virkamies, VM
Taito Vainio, ohjaus- ja kehittämisjohtaja, SM
Mikko Peltola, tutkimuspäällikkö, THL
Fransiska Pukander, neuvotteleva virkamies, VM

Asiantuntijat Tero Tyni, budjettineuvos, VM
Vesa Lappalainen, neuvotteleva virkamies, VM
Hanna-Mari Talka, neuvotteleva virkamies, VM

Tekninen sihteeri: VM

Henkilöstöjaosto

Puheenjohtaja Sari Ojanen, neuvottelujohtaja Valtion työmarkkinalaitos, VM

Varapuheenjohtaja Annakaisa Iivari, johtaja, STM

Jäsenet Anu Hernesmaa, neuvotteleva virkamies, VM
Henrika Nybondas-Kangas, neuvottelupäällikkö, Kuntatyönantajat
Juho Ruskoaho, työmarkkinatutkija, Kuntatyönantajat
Kristian Karrasch, neuvottelupäällikkö JHL, JAU
Marja Lounasmaa, edunvalvontajohtaja Jyty, JAU
Laura Lindholm, neuvottelujohtaja lääkäriliitto, JUKO
Maria Löfgren, toiminnanjohtaja, JUKO
Anne Sainila-Vaarno, edunvalvontajohtaja SuPer, KoHo
Else-Mai Kirvesniemi, edunvalvontajohtaja Tehy, KoHo

Asiantuntijasihteeri Ulla Westermarck, neuvotteleva virkamies Valtion työmarkkinalaitos, VM

Tekninen sihteeri VM

Henkilöstöjaoston kokoonpano ei täytä tasa-arvolain 4 a §:n mukaista edellytystä miesten edustuksen jäädessä alle 40 prosenttiin. Jäsenet ovat pääsääntöisesti ammattijärjestöjen nimeämiä edustajia eivätkä järjestöt ole nimenneet pyynnöstä huolimatta ehdokkaita, joiden perusteella edustus olisi täyttänyt 40 prosentin vaateen.

Kunnat palvelujen tuottajina erilliselvitysjaosto 2019

Hallitusohjelman mukaan kuntien osalta palvelujen tuottaminen ratkaistaan erillisen selvityksen pohjalta vuoden 2019 loppuun mennessä. Tämä erillisjaoston toimiaika on 1.9.2019 - 31.12.2019. Lopullinen selvitys viedään sote-valmistelun johtoryhmälle. Tämän jälkeen selvitys viedään sote-ministerityöryhmän käsittelyyn.

Puheenjohtaja	Tuija Kumpulainen, ylijohdaja, STM
Jäsenet	Auli Valli-Lintu, hallitusneuvos, STM Kalle Tervo, neuvotteleva virkamies, STM Mikko Meuronen, asiantuntija, STM Mervi Kuittinen, neuvotteleva virkamies, VM Outi Ryyppö, kehitysjohtaja, TEM Juha Myllymäki, johtava lakimies, Kuntaliitto Tuula Karhula, terveys- ja vanhuspalvelujen johtaja, Eksote Annikki Niiranen, toimitusjohtaja, Kymsote Antti Parpo, muutosjohtaja, Turku Kati Kallimo, perusturvan toimialajohtaja, Jyväskylä Kristina Stenman, kaupunginjohtaja, Pietarsaari Jyrki Landstedt, pelastusjohtaja K-U pelastuslaitos, SM/Pelastuslaitos
Asiantuntija	Virva Juurikkala, erityisasiantuntija, STM Antti Kuopila, erityisasiantuntija, STM
Tekninen sihteeri	Emmi Korkalainen, projektisihteeri, STM

Kustannukset ja rahoitus

Sote-uudistuksen johtoryhmän työ tehdään virkatyönä ilman erillistä korvausta. Matkakustannusten korvauksiin sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten korvaamisesta. Valmisteluryhmän kustannukset maksetaan momentilta 28.70.05.1. (Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden kehittämisen tuki ja ohjaus sekä julkisen hallinnon tuottavuuden edistäminen.)

Helsingissä 27.8.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri

Krista Kiuru

Hallitusneuvos

Anne Kumpula

JAKELU

Asettamispäätösluonnoksen jakelu ryhmiin ja jaostoihin kutsuttavien mukaan.

TIEDOKSI

Sote-ministerityöryhmä
Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen
Valtiosihteerit
Erityisavustajat
Kansliapäällikkö Päivi Sillanaukee
STM osastot
STM kirjaamo
VM kirjaamo